

**Quicksan flora en fauna
Burgemeester Scholtensplein e.o.
te Weerselo**

Hamabest BV
Postbus 676
7400 AR Deventer
Rostockstraat 12 A

T. 0570 – 63 81 81
F. 0570 – 60 82 72

info@hamabest.nl
www.hamabest.nl

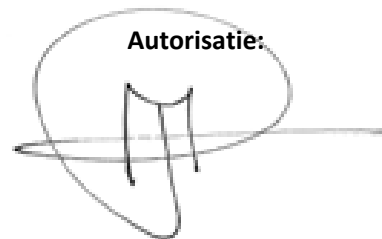
Opdrachtgever
Gemeente Dinkelland
Postbus 11
7590 AA Denekamp

Rapport
R10.365-GML-F01
1 november 2010
26 pagina's

Auteur:
G.J.M.M. Lukassen

Projectleider:
G.J.M.M. Lukassen

Autorisatie:

Quickscan
flora en fauna

Planlocatie
Burgemeester
Scholtensplein e.o.
te Weerselo

Projectgegevens

Locatiegegevens

Gebruik	: Openbare gebouwen en winkels
Plaats	: Weerselo
Voorgenomen activiteit	: Herinrichting centrumlocatie

Veldbezoek

Datum veldinspectie	: 13 oktober 2010
Adviseur Hamabest	: De heer G.J.M.M. Lukassen

Niets uit deze uitgave mag worden vermenigvuldigd en/of openbaar gemaakt worden door middel van druk, fotokopie, microfilm of op welke wijze dan ook zonder voorafgaande, schriftelijke toestemming van de opdrachtgever of Hamabest BV

Samenvatting

In opdracht van Gemeente Dinkelland heeft Hamabest BV op de planlocatie Burgemeester Scholtensplein e.o. een quickscan uitgevoerd in het kader van de Flora- en faunawet en andere vigerende natuurwetgeving.

Onderhavige quickscan is gebaseerd op bronnenonderzoek en een veldbezoek. Dit veldbezoek is op 13 oktober 2010 uitgevoerd. Het plangebied is gelegen in het centrum van Weerselo en betreft bebouwing afgewisseld met groen- c.q. parkelementen. Een groot gedeelte van het Burgemeester Scholtensplein is ingericht als parkeerterrein.

Voor de centrumlocatie bestaan herinrichtingsplannen. De plannen zullen gefaseerd worden uitgevoerd. Het plangebied is in onderhavige rapportage opgedeeld in meerdere onderzoeksgebieden. De opdeling is gebaseerd op de gefaseerde aanpak en op de terreinkenmerken. De deelgebieden zijn als volgt:

Deelgebied A: Het grasveld ten zuidoosten van het Burgemeester Scholtensplein;
Deelgebied B: Het Burgemeester Scholtensplein met aangelegen bebouwing;
Deelgebied C: Het gedeelte ten oosten van de Legtenbergerstraat;
Deelgebied D: Het gedeelte ten westen van de Bischofstraat.

De deelgebieden zijn tevens weergegeven op de tekening in hoofdstuk 4.2.

Op basis van onderhavige quickscan is beoordeeld of er voor de voorgenomen ingrepen in de deelgebieden 'A' en 'C' procedurele gevolgen zijn ex. artikel 75 vierde lid, onderdeel C, Flora- en faunawet.

Alle soortgroepen
Er zijn geen strikt beschermde plant- en diersoorten aangetroffen binnen de deelgebieden 'A' en 'C' en deze worden ook niet verwacht. Op basis van de bevindingen kan geconcludeerd worden dat er in de huidige situatie <u>geen</u> procedurele gevolgen zijn voor het plangebied.

Op basis van onderhavige quickscan is beoordeeld of er voor de voorgenomen ingrepen in de deelgebieden 'B' en 'D' procedurele gevolgen zijn ex. artikel 75 vierde lid, onderdeel C, Flora- en faunawet.

Vogels

Er zijn jaarrond beschermde nesten aangetroffen van de huismus onder de dakpannen. Er dienen mitigerende (of compenserende) maatregelen te worden genomen:

- In de toekomstige opstallen dient voldoende nestgelegenheid te worden aangebracht. Dit kan door voldoende vogelvides of speciale dakpannen aan te brengen.
- Voor de periode tussen sloop en nieuwbouw dienen alternatieve verblijfplaatsen te worden gecreëerd.
- De sloop van de opstallen en de schuren dient buiten het broedseizoen plaats te vinden.
- De groenstructuren in de directe omgeving van de woningen dienen zoveel mogelijk gehandhaafd of versterkt te worden.

Indien bovenstaande mitigerende/compenserende maatregelen (zie ook hoofdstuk 6 vogels) worden uitgevoerd zal voorkomen worden dat er (tijdelijk) geen functionele nestplaatsen meer aanwezig zijn voor de huismus. Artikel 11 van de Flora- en faunawet wordt derhalve niet overtreden. Een positieve afwijzing (ontheffingsaanvraag) van Dienst Regelingen wordt in onderhavige situatie niet nodig geacht.

Vleermuizen

Binnen het plangebied zijn potentiële verblijfplaatsen aanwezig van vleermuizen. Met name de toegankelijke ruimtes van de spouwmuren en boeidelen van de te slopen opstallen zijn in potentie geschikt als zomerverblijf, winterverblijf, kraam- en of paarlocatie. De eventuele locaties en functies zullen nader bepaald moeten worden.

Er dient een nader onderzoek naar vleermuizen te worden uitgevoerd.

Eekhoorn

Binnen het plangebied zijn vraatsporen aangetroffen van de eekhoorn. Tevens is door omwonende aangegeven dat de eekhoorn ten oosten van de Bisschopstraat (deelgebied 'D') regelmatig wordt waargenomen. De mogelijkheden voor nestlocaties zijn beperkt maar potentieel. Het bepalen van de functie van het plangebied met betrekking tot de eekhoorn zal in een nader onderzoek vastgesteld moeten worden.

Er dient een nader onderzoek naar eekhoorns te worden uitgevoerd.

Overige soortgroepen

Er zijn verder geen strikt beschermde plant- en diersoorten aangetroffen binnen de deelgebieden 'B' en 'D' en deze worden ook niet verwacht.

Op basis van de bevindingen kan geconcludeerd worden dat er in de huidige situatie geen procedurele gevolgen zijn voor het plangebied betreft de overige soortgroepen.

Inhoudsopgave

1	Inleiding.....	7
1.1	Aanleiding.....	7
1.2	Doelstelling.....	7
1.3	Volledigheid onderzoek.....	7
2	Wettelijk kader.....	8
2.1	Gebiedsbescherming.....	8
2.1.1	Natuurbeschermingswet 1998.....	8
2.1.2	Uitvoering Natuurbeschermingswet 1998.....	9
2.1.3	EHS.....	9
2.2	Soortbescherming.....	9
2.2.1	Flora- en faunawet.....	10
2.2.2	Uitvoering Flora- en faunawet.....	10
3	Onderzoeksopzet.....	12
3.1	Deskresearch.....	12
3.2	Veldbezoek.....	12
4	Situatiebeschrijving.....	13
4.1	Huidige situatie.....	13
4.2	Gewenste toekomstige situatie.....	15
5	Bevindingen onderzoek.....	16
5.1	Bevindingen deskresearch.....	16
5.2	Bevindingen veldonderzoek.....	16
6	Effectenbeoordeling.....	18
7	Conclusie en advies.....	20
7.1	Conclusie.....	20
7.2	Advies.....	21

Bijlagen:

- 1 Literatuurlijst;
- 2 Folder Vogelvide (uitgave: Montier en Vogelbescherming Nederland).

1 Inleiding

Gemeente Dinkelland heeft Hamabest BV opdracht gegeven om op de planlocatie Burgemeester Scholtensplein e.o. een quickscan uit te voeren ten behoeve van de herinrichting van de centrumlocatie.

1.1 Aanleiding

De aanleiding voor het uitvoeren van onderhavige quickscan is de (gewenste) gefaseerde herinrichting van de centrumlocatie. Bij de herinrichting zullen enkele opstallen (gedeeltelijk) worden gesloopt of gerenoveerd. Tevens zal er nieuwbouw plaatsvinden.

De boven beschreven activiteiten kunnen negatieve gevolgen hebben voor aanwezige flora- en faunasoorten op de locatie.

In verband met de inwerktreding van de Flora- en Faunawet op 1 april 2002 en de vigerende regelgeving in het kader van de Natuurbeschermingswet 1998 is het noodzakelijk om voorafgaande aan bouw- en of/sloopactiviteiten te toetsen of de geplande activiteiten geen negatief effect hebben op beschermde plant- en/of diersoorten en leefgebieden.

1.2 Doelstelling

Het doel van onderhavige quickscan is inzicht geven of de voorgenomen activiteiten een overtreding van de vigerende natuurwetgeving tot gevolg hebben.

Om dit inzicht te verkrijgen worden de volgende vragen beantwoord;

- zijn er binnen het plangebied beschermde dier- en plantsoorten aangetroffen en/of worden deze verwacht?
- hebben de voorgenomen activiteiten een (significant) negatief effect op deze soorten?
- wat zijn de gevolgen en welke maatregelen dienen genomen te worden?

1.3 Volledigheid onderzoek

Een quickscan is een momentopname en kan slechts in beperkte mate uitsluitel geven over de aan- of afwezigheid van soorten. Het kan voorkomen dat soorten niet worden waargenomen tijdens het veldbezoek. Aan de hand expert-judgment en bekende ecologische principes zal een inschatting worden gemaakt over het wel of niet voor kunnen komen van beschermde plant- en diersoorten.

Verder is de quickscan geen veldinventarisatie. Veldinventarisaties omvatten meerdere opnamerondes die seizoensgebonden zijn en volgens standaardmethoden worden uitgevoerd.

2 Wettelijk kader

Hieronder wordt in het kort het wettelijke kader en de toepassing op ruimtelijke ingrepen beschreven.

De bescherming van natuur in Nederland vindt plaats door Europese en nationale wetgeving. De Europese wet- en regelgeving uit de Vogelrichtlijn en de Habitatrichtlijn is opgenomen in de nationale Natuurbeschermingswet 1998 en de Flora- en faunawet.

De Vogelrichtlijn en de Habitatrichtlijn kennen beide een *gebiedbeschermings*- en een *soortenbescherming*component. De gebiedbescherming van de Vogelrichtlijn en de Habitatrichtlijn is opgenomen in de Natuurbeschermingswet 1998. Het aspect soortenbescherming is in de Flora- en faunawet opgenomen. De soort- en gebiedbescherming staan geheel los van elkaar en hebben ieder hun eigen werking.

2.1 Gebiedsbescherming

Het beschermen en in stand houden van bijzondere gebieden in Nederland is opgenomen in de Natuurbeschermingswet 1998 die per 1 oktober 2005 van kracht is. Hieronder zijn beknopt de doelstellingen van deze wetgeving en de Ecologische Hoofdstructuur (EHS) beschreven.

2.1.1 Natuurbeschermingswet 1998

Natuurgebieden en andere gebieden die belangrijk zijn voor flora en fauna kunnen worden aangemerkt als speciale beschermingszones (SBZ), de zogenaamde Natura2000 gebieden. Natura2000 is een wijd Europees ecologisch netwerk van beschermde gebieden dat bestaat uit:

- Speciale Beschermingszones (SBZ-V) van de **Vogelrichtlijn**
- Speciale Beschermingszones (SBZ-H) van de **Habitatrichtlijn**

In het kader hieronder worden voor de Natura2000 gebieden de algemene Nederlandse instandhoudingdoelstellingen weergegeven, zoals opgesteld door het ministerie van LNV.

Instandhoudingdoelen Natuurbeschermingswet 1998

Behoud van de bijdrage van het Natura2000 gebied aan de biologische diversiteit en aan de gunstige staat van instandhouding van natuurlijke habitats en soorten binnen de Europese Unie.

Behoud van de bijdrage van het Natura2000 gebied aan de ecologische samenhang van het Natura2000 netwerk zowel binnen Nederland als binnen de Europese Unie.

Behoud en waar nodig herstel van de ruimtelijke samenhang met de omgeving ten behoeve van de duurzame instandhouding van de in Nederland voorkomende natuurlijke habitats en soorten.

Behoud en waar nodig herstel van de natuurlijke kenmerken en van de samenhang van de ecologische structuur en functies van het gehele gebied voor alle habitattypen en soorten waarvoor instandhoudingdoelen zijn geformuleerd.

Behoud of herstel van gebiedsspecifieke ecologische vereisten voor de duurzame instandhouding van de habitattypen en soorten waarvoor instandhoudingdoelen zijn geformuleerd.

2.1.2 Uitvoering Natuurbeschermingswet 1998

Handelingen binnen beschermde gebieden die de wezenlijke kenmerken van het gebied aantasten, zijn in principe verboden en worden slechts onder strikte voorwaarden toegestaan. Bij ruimtelijke ingrepen in de nabije omgeving van de beschermde gebieden, moet worden bepaald in hoeverre de externe werking van de ingreep een effect heeft op het beschermde gebied. Betreft het een Natura2000 gebied zal een vergunningsaanvraag op grond van de Natuurbeschermingswet 1998 moeten worden aangevraagd.

2.1.3 EHS

Vaak vallen de Natura2000 gebieden samen met de zogenaamde Ecologische Hoofdstructuur (EHS). Deze EHS is een netwerk van gebieden in Nederland waar de natuur voorrang heeft. Het netwerk helpt voorkomen dat planten en dieren in geïsoleerde gebieden uitsterven en dat natuurgebieden hun waarde verliezen. De EHS kan worden gezien als de ruggengraat van de Nederlandse natuur.

2.2 Soortbescherming

De bescherming van dier- en plantensoorten is sinds 1 april 2002 in de Flora- en faunawet geregeld. Hieronder zijn beknopt de doelstellingen van deze wetgeving beschreven.

2.2.1 Flora- en faunawet

Het in stand houden en beschermen van in het wild voorkomende planten- en diersoorten is in de Flora- en faunawet geregeld. Deze wet hanteert daarbij het 'nee, tenzij principe'. Dit betekent dat alle schadelijke handelingen ten aanzien van beschermde planten- en diersoorten in principe verboden zijn.

Verbodsbepalingen volgens de Flora- en faunawet	
<u>Verboden handelingen met betrekking tot beschermde planten:</u>	
Artikel 8:	Het plukken, verzamelen, afsnijden, vernielen, beschadigen onwortelen of op een andere manier van de groeiplaats verwijderen van planten.
Artikel 13:	Het vervoeren en onder zich hebben (in verband met verplaatsen) van Planten.
<u>Verboden handelingen met betrekking tot beschermde dieren:</u>	
Artikel 9:	Het doden, verwonden, vangen of bemachtigen van dieren. Het met bovenstaande doelen opsporen van dieren.
Artikel 10:	Het opzettelijk verontrusten van dieren.
Artikel 11:	Het beschadigen, vernielen, uithalen, wegnemen, verstoren van nesten, holen of andere voortplantings- of vaste rust- of verblijfplaatsen van dieren.
Artikel 13:	Het vervoeren en onder zich hebben (in verband met verplaatsen) van dieren.

2.2.2 Uitvoering Flora- en faunawet

Bij ruimtelijke ingrepen is soortbescherming van toepassing op de huidige aanwezige soorten in het plangebied of in de directe omgeving.

Indien zogenaamde 'strikt' beschermde soorten voorkomen is bescherming in het kader van de Habitatrichtlijn en/of Flora- en faunawet van toepassing. Ontheffing is alleen mogelijk op basis van een passende beoordeling in het kader van de Flora- en faunawet.

De resultaten van een *quickscan* kunnen een passende beoordeling vormen. Het kan echter ook zo zijn dat een aanvullend project- en compensatieplan noodzakelijk is, om de effecten van de ingreep in detail te beschrijven en mitigerende en compenserende maatregelen uit te werken.

Indien het zogenaamde 'niet strikt' beschermde soorten betreft, is bescherming in het kader van de Flora- en faunawet van toepassing. Voor enkele "niet strikt" beschermde soorten is een algemene vrijstelling van toepassing.

In het geval van ruimtelijke ingrepen zijn afwijkingen van de verbodsbepalingen (zoals vermeld op de voorgaande pagina) alleen mogelijk onder strikte voorwaarden.

Hiertoe zal een ontheffing ex artikel 75 vierde lid, onderdeel C, Flora- en faunawet (ontheffing voor ruimtelijke ingreep) moeten worden aangevraagd.

Bij het beoordelen van aanvragen voor een ontheffing ex art. 75 van de Flora- en faunawet wordt onderscheid gemaakt in drie categorieën van beschermde soorten. Deze drie categorieën worden hieronder verklaard. Aanvullend is de status van de Rode Lijst soorten vermeld.

Categorie 1; strikt beschermde soorten

Inheemse vogels alsmede planten- en diersoorten die vermeld staan in Bijlage IV van de Habitatrichtlijn of bij Algemene Maatregel van Bestuur zijn aangewezen als bedreigde soorten (ct. art. 75).

Voor planten- en diersoorten die vermeld staan in Bijlage IV van de Habitatrichtlijn of bij Algemene Maatregel van Bestuur zijn aangewezen als bedreigde soorten kan alleen ontheffing worden verleend indien geen andere bevredigende oplossing voorhanden is, en wanneer sprake is van een dwingende reden van openbaar belang (dit zijn: volksgezondheid, veiligheid, milieu en dwingende redenen van sociaal economische aard). Tevens mag geen afbreuk worden gedaan aan de gunstige staat van instandhouding van de soort. Een compensatieplan kan daarom vereist zijn. Alleen voor inheemse vogels geldt dat dwingende redenen van groot openbaar belang geen reden zijn voor het verlenen van een ontheffing. De Vogelrichtlijn staat dat niet toe.

Categorie 2; minder algemeen voorkomende soorten

Onder categorie 2 vallen minder algemene soorten die niet onder punt 1 zijn genoemd.

Vooral beschermde soorten die vermeld zijn op de verschillende Rode Lijsten (en dus op een of andere manier 'gevoelig', 'kwetsbaar' of 'bedreigd' zijn) vallen onder deze groep.

Ontheffing kan worden verleend indien geen afbreuk wordt gedaan aan de gunstige staat van instandhouding van de soort.

Categorie 3; algemeen voorkomende soorten

Soorten uit de categorieën 1 en 2 gelden samen als zogenaamde 'strikt' beschermde soorten, soorten uit categorie 3 gelden als 'niet strikt' beschermde soorten.

Voor soorten uit categorie 3 kan zonder verdere toetsing aan de hand van de bovenstaande criteria ontheffing worden verleend voor verjagen, verontrusten, verstoren en onopzettelijk doden, indien er sprake is van bestendig beheer en onderhoud, bestendig behoud of ruimtelijke ontwikkeling en inrichting.

Rode Lijst soorten

Rode Lijst soorten zijn soorten die zijn opgenomen op officiële, door het parlement bekrachtigde en in de Staatscourant gepubliceerde, lijsten van soorten die gevoelig of kwetsbaar zijn of zelfs direct in hun voortbestaan bedreigd worden. De bedreigde dier- en plantensoorten op de Rode Lijsten hebben geen juridische status, tenzij ze ook in de Flora- en faunawet zijn opgenomen.

3 Onderzoeksopzet

In onderhavige quickscan is de locatie gescreend op de aanwezigheid van (strikt) beschermde plant- en diersoorten. Er is gestart met een deskresearch en vervolgens is de locatie bezocht.

3.1 Deskresearch

Alvorens het terrein is bezocht, zijn diverse (digitale) verspreidingsatlassen geraadpleegd van verschillende soortgroepen. Hierdoor kan indicatief een beeld verkregen worden of er (strikt) beschermde soorten voorkomen in of nabij het plangebied. Deze atlasgegevens zijn afkomstig van de Particuliere Gegevensbeherende Organisaties (PGO).

3.2 Veldbezoek

Het plangebied is overdag op 13 oktober 2010 bezocht, een lichtbewolkte dag met een temperatuur van rond de 17°C.

Tijdens het veldonderzoek is zoveel mogelijk concrete informatie verzameld met betrekking tot de aan- of afwezigheid van beschermde soorten (zicht- en geluidswaarnemingen, sporenonderzoek naar de aanwezigheid van pootafdrukken, graafsporen, nesten, holen, uitwerpselen, haren, etc.).

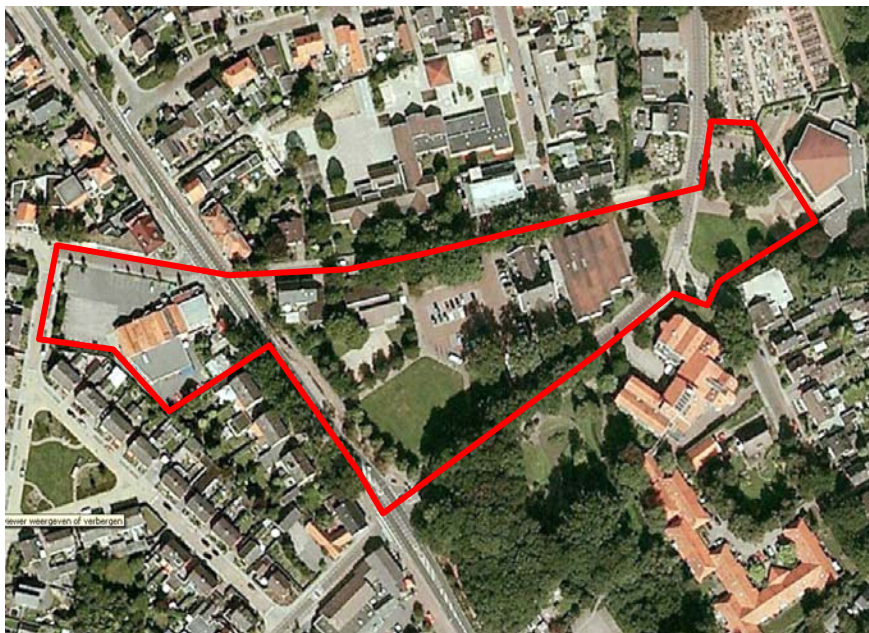
4 Situatiebeschrijving

In dit hoofdstuk worden de onderzoekslocatie en de voorgenomen activiteiten beschreven. Op onderstaande afbeeldingen wordt het plangebied weergegeven waarbinnen de activiteiten daadwerkelijk plaatsvinden. Tijdens het veldbezoek is ook de directe omgeving van dit onderzoeksgebied onderzocht.

4.1 Huidige situatie

Het plangebied is gelegen in de kern van Weerselo en betreft een plein omgeven door eenvoudige parkachtige groenelementen. Daaromheen zijn enkele opstallen gelegen. Het plangebied wordt in het oosten en het westen doorkruist door wegen.

De deelgebieden zijn weergegeven op de tekening in hoofdstuk 4.2.

Afbeelding 1: Situering plangebied (bron: Google Earth).

Afbeelding 2: Geografische ligging (bron: Google Earth).

De directe omgeving van het plangebied bestaat uit woningen.

Foto's: Diverse indrukken van het plangebied.

Het plangebied is niet gelegen in of nabij een Natura2000-gebied of de EHS (bron: site ministerie van LNV).

4.2 Gewenste toekomstige situatie

De gefaseerde herinrichting is gebaseerd op de onderstaande uitwerking van de centrumvisie. Hierbij zal het gedeelte waarin het Dorpscentrum is weergegeven het eerst worden gerealiseerd.

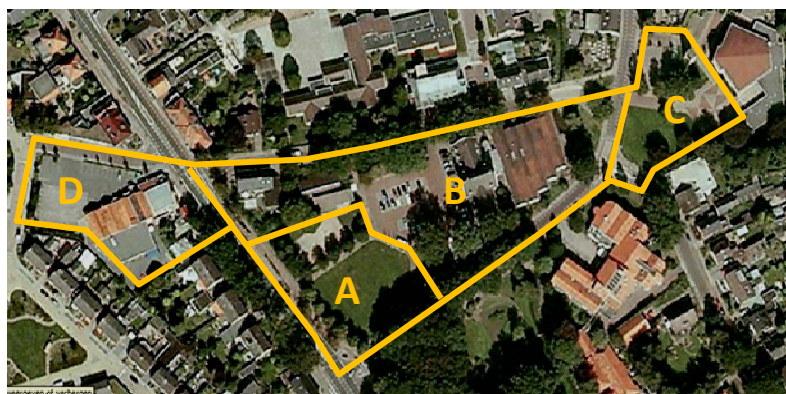
Het plangebied is in onderhavige rapportage opgedeeld in meerdere onderzoeksgebieden. De indeling is gebaseerd op de gefaseerde aanpak en op de terreinkenmerken. De deelgebieden zijn als volgt:

Deelgebied A: Het grasveld ten zuidoosten van het Burgemeester Scholtensplein;

Deelgebied B: Het burgemeester Scholtensplein met aangelegen bebouwing;

Deelgebied C: Het gedeelte ten oosten van de Legtenbergerstraat;

Deelgebied D: Het gedeelte ten westen van de Bischofstraat.

5 Bevindingen onderzoek

Hieronder worden de bevindingen van de quickscan besproken, allereerst de bevindingen van de deskresearch en vervolgens de bevindingen van het veldonderzoek.

5.1 Bevindingen deskresearch

Volgens de geraadpleegde (digitale) verspreidingsatlassen zijn er geen (strikt) beschermde soorten waargenomen binnen het plangebied.

5.2 Bevindingen veldonderzoek

Hieronder zijn de bevindingen van het veldonderzoek voor de relevante soortgroepen opgenomen.

Flora

Tijdens het veldbezoek zijn er in het plangebied geen vaatplanten aangetroffen welke beschermd zijn. Ten noorden van het Burgemeester Scholtensplein is een eikenlaan gelegen. Rondom het plein zijn enkele kastanjelannen gelegen. De aanwezige laanstructuren kunnen van waarde zijn voor diverse diersoorten voor zowel foerage doeleinden als voor navigatie. Rondom de bibliotheek zijn diverse soorten gecultiveerde struiken en een beukenhaag toegepast. Het verwilde karakter van de houtopstanden kan een schuilplaats vormen voor kleine zoogdieren.

Vogels

Tijdens het veldbezoek zijn diverse vogelsoorten waargenomen, waaronder de huismus, ringmus, houtduif, merel en een ekster. Met name in het (historische) gedeelte van het voormalige gemeentehuis zijn ruimten gecreëerd die de bewoning door vogelsoorten stimuleren. In de betreffende opstal zijn meerdere sporen aangetroffen die duiden op nestlocaties van diverse vogelsoorten waaronder ring en huismus (visuele waarneming bij verlaten van het gebouw).

De huismus is op meerdere plaatsen waargenomen. Daarbij zijn nesten (en resten daarvan) vastgesteld onder de pannen en achter de boeidelen van de bibliotheek en de bloemenwinkel (respectievelijk deelgebied 'B' en 'D'). Het is niet mogelijk om tijdens een quickscan te bepalen hoeveel potentiële broedplaatsen er aanwezig zijn binnen het plangebied.

Andere jaarrond beschermde nesten in gebouwen en hopen of nesten in bomen zijn niet waargenomen.

Zoogdieren

Muizen en ratten

Er zijn sporen van muizen en ratten waargenomen. Er zijn op diverse plaatsen sporen en uitwerpselen aangetroffen van ratten en muizen in de alle opstallen:

Vleermuizen

De aanwezige opstallen binnen het plangebied zijn plaatselijk met een spiegel en een endoscoop onderzocht op de aanwezigheid van zoogdieren waarbij uitwerpselen van vleermuizen zijn aangetroffen:

Deelgebied 'B'

- Het voormalige gemeentehuis met aanbouw;
- De winkel;
- De Bibliotheek.

Deelgebied 'D'

- De supermarkt;
- De bakkerij;
- De bloemenzaak.

Het is niet mogelijk om de functie van de bebouwingen te bepalen door middel van een eenmalig veldbezoek. Een nader onderzoek met meerdere opnamerondes kan uitsluitend geven over de functie van de opstallen.

De opstallen zijn eventueel als zomer of winterverblijf voor gebouwbewonende vleermuizen geschikt gezien de constructie. Vleermuizen, met name soorten als de gewone dwergvleermuis en de laatvlieger, kunnen tussen de ruimtes van de dakconstructie en in de spouwmuren aangetroffen worden. Met name de lijnvormige elementen ten oosten van het plangebied kunnen in potentie worden gebruikt als vliegroute. De zuidoostelijk gelegen houtopstanden kunnen in potentie onderdeel uitmaken van een foerageergebied.

Eekhoorn

Binnen het deelgebied 'D' zijn vraatsporen aangetroffen van de eekhoorn. Tevens is door omwonende aangegeven dat de eekhoorn ten westen van de Bisschopstraat regelmatig wordt waargenomen. De steenmarter kan voorkomen in de omgeving, maar een verblijfplaats is niet aangetroffen en wordt ook niet verwacht. Het plangebied vervult geen significante rol in het leven van deze soort.

Amfibieën

Er is binnen het plangebied geen voortplantings- of overwinteringswater aanwezig dat geschikt is voor strikt beschermde soorten.

Algemene soorten, zoals de bruine kikker en de gewone pad, kunnen waargenomen worden in en rondom het onderzoeksgebied.

6 Effectenbeoordeling

Hieronder zijn de effecten van de voorgenomen ingrepen op de aanwezige flora en fauna in het plangebied getoetst aan de vigerende wet- en regelgeving.

In het kader van de Flora- en faunawet is nagegaan of vaste rust- en verblijfplaatsen door de ingreep worden aangetast (verwijderd, ongeschikt gemaakt) of dat dieren opzettelijk worden verontrust, verjaagd of gedood. Verder is er gekeken of er invloeden zijn die leiden tot een verminderde geschiktheid als foerageergebied waarbij het een zodanig belang treft dat bij het wegvallen van deze functie ook vaste rust en verblijfplaatsen niet langer kunnen functioneren.

Binnen het plangebied zijn de effecten op de volgende relevante soortgroepen beoordeeld.

Flora

Tijdens het veldbezoek zijn geen beschermde vaatplanten waargenomen en worden ook niet verwacht. De omstandigheden in het plangebied zijn niet bijzonder geschikt voor de meestal veeleisende strikt beschermde soorten. Deze doelsoort zal daarom ook geen negatief effect ondervinden in het kader van de voorgenomen activiteiten. Het wordt ten eerste aanbevolen om de bestaande lijnvormige structuren te behouden. De bestaande kastanjelanen en eikenlaan kunnen van groot belang zijn voor diverse diersoorten. Deze aanbeveling sluiten aan op de plannen zoals deze in onderhavige rapportage zijn opgenomen.

Vogels

Het nest van de huismus is jaarrond beschermd. Dit houdt in dat ook buiten de broedperiode het nest behouden/ beschermd dient te worden. Door sloop en gedeeltelijke renovatie van de opstallen zullen de verblijfplaatsen van de huismussen verloren gaan en zal daarmee artikel 11 van de Flora- en faunawet worden overtreden.

Om overtreding van de Flora- en faunawet te voorkomen dienen mitigerende/ compenserende maatregelen te worden genomen. Dit houdt in dat er in de nieuwe situatie nestgelegenheid gecreëerd dient te worden, bijvoorbeeld in het nieuw te bouwen Dorpscentrum (fase 1).

Het creëren van nesten kan onder andere door het aanbrengen van speciale dakpannen en/of zogenaamde vogelvides. Deze vogelvides komen in de plaats van vogelschroot. In de praktijk blijkt dit een effectieve maatregel te zijn. In bijlage twee is een korte beschrijving van de vogelvide weergegeven. De vogelvide dient bij voorkeur over de gehele lengte van de bebouwing te worden aangebracht, derhalve de huismus een koloniebroeder is en graag bij elkaar broedt.

De beoogde gefaseerde aanpak kan bijdragen tot het succesvol creëren van nieuwe broedplaatsen. De kans is aanwezig dat sommige broedparen zullen uitwijken naar de aanwezige groenelementen. Belangrijk is dat ten tijde van de sloop van opstallen geen broedgevallen meer aanwezig zijn en dat de alternatieve, tussentijdse nestgelegenheden reeds gerealiseerd zijn. Tevens is van belang dat groenstructuren (struiken/ bomen etc.) in de directe omgeving van de opstallen zoveel mogelijk intact

blijven of worden vervangen/ versterkt. Groenstructuren in de directe omgeving van het nest zijn van belang om onder andere in te schuilen, te rusten of om in te foerageren.

De Flora- en faunawet hanteert voor het broedseizoen geen standaardperiode, van belang is of een broedgeval verstoord wordt, ongeacht de datum. Als richtdatum kan echter 15 maart tot 15 juli worden aangehouden.

Er is sinds augustus 2009 geen ontheffing artikel 75 van de Flora- en faunawet meer aan te vragen aangaande vogels wanneer het een ruimtelijke ingreep (belang j) betreft. Mitigerende/ compenserende maatregelen kunnen worden voorgelegd aan Dienst Regelingen van het ministerie van EL&I te Dordrecht. Deze kunnen dan een positieve afwijzing afgeven (voormalige ontheffing) wanneer de voorgestelde maatregelen voldoende worden geacht. Deze stap is echter niet verplicht. Indien de mitigerende/ compenserende maatregelen door de initiatiefnemer (al dan niet in overleg met een ecooloog/ een ter zake deskundige) voldoende worden geacht om de negatieve effecten van de ingrepen te mitigeren /compenseren behoeft geen ontheffing (positieve afwijzing) te worden aangevraagd. Bij twijfel of de maatregelen voldoende zijn, is het sterk aan te raden om de maatregelen voor te leggen aan Dienst Regelingen van het ministerie van EL&I.

De opstellen dienen buiten het broedseizoen gesloopt te worden. Elk broedgeval, dus ook van de overige vastgestelde nestelende vogelsoorten, is strikt beschermd.

Zoogdieren

Er zijn sporen aangetroffen die duiden op de aanwezigheid van (strikt) beschermde zoogdieren. De ruimtes in de dakconstructie en spouwmuren zijn potentiële verblijfplaatsen voor vleermuizen. In de directe omgeving zijn lijnvormige elementen aanwezig die kunnen dienen als vliegroute, tevens komen potentiële foerageergebieden voor. Doordat er geen bomen worden gekapt, zullen de geplande ingrepen geen invloed hebben op deze potentiële vliegroutes en/of foerageergebieden.

Een nader onderzoek naar vleermuizen, met als richtsoorten de gewone dwergvleermuis en de laatvlieger, zal plaats moeten vinden om te bepalen of er vleermuizen voorkomen en bij eventueel voorkomen, welke functies de gebouwen vervullen. Leidraad voor dit nader onderzoek is het vleermuizenprotocol van de Gegevensautoriteit Natuur (februari 2010).

Betreft het voorkomen van de eekhoorn en de functie die het gebied kan vervullen zal een nader onderzoek moeten worden uitgevoerd.

Voor algemene soorten als muizen en ratten geldt een algemene vrijstelling als het ruimtelijke ingrepen betreft.

Amfibieën

Er zijn geen strikt beschermde soorten aangetroffen in het plangebied en deze worden ook niet verwacht. Algemene soorten, zoals de gewone pad en de bruine kikker, kunnen voorkomen. Voor bovengenoemde algemenere soorten geldt een algemene vrijstelling als het gaat om ruimtelijke ingrepen.

7 Conclusie en advies

Hieronder is de conclusie opgenomen over het feit of er al dan niet procedurele gevolgen zijn voor de voorgenomen ingrepen in het plangebied. Tevens wordt er een kort advies gegeven.

7.1 Conclusie

Op basis van onderhavige quickscan is beoordeeld of er voor de voorgenomen ingrepen in het plangebied procedurele gevolgen ex. Artikel 75 vierde lid, onderdeel C, Flora- en faunawet.

Op basis van onderhavige quickscan is beoordeeld of er voor de voorgenomen ingrepen in de deelgebieden 'A' en 'C' procedurele gevolgen zijn ex. artikel 75 vierde lid, onderdeel C, Flora- en faunawet.

Alle soortgroepen

Er zijn geen strikt beschermde plant- en diersoorten aangetroffen binnen de deelgebieden 'A' en 'C' en deze worden ook niet verwacht.

- Op basis van de bevindingen kan geconcludeerd worden dat er in de huidige situatie geen procedurele gevolgen zijn voor het plangebied.

Op basis van onderhavige quickscan is beoordeeld of er voor de voorgenomen ingrepen in de deelgebieden 'B' en 'D' procedurele gevolgen zijn ex. artikel 75 vierde lid, onderdeel C, Flora- en faunawet.

Vogels

Er zijn jaarrond beschermde nesten aangetroffen van de huismus onder de dakpannen. Er dienen mitigerende (of compenserende) maatregelen te worden genomen:

- In de toekomstige opstallen dient voldoende nestgelegenheid te worden aangebracht. Dit kan door voldoende vogelvides of speciale dakpannen aan te brengen.
- Voor de periode tussen sloop en nieuwbouw dienen alternatieve verblijfplaatsen te worden gecreëerd.
- De sloop van de opstallen en de schuren dient buiten het broedseizoen plaats te vinden.
- De groenstructuren in de directe omgeving van de woningen dienen zoveel mogelijk gehandhaafd of versterkt te worden.

Indien bovenstaande mitigerende/compenserende maatregelen (zie ook hoofdstuk 6 vogels) worden uitgevoerd zal voorkomen worden dat er (tijdelijk) geen functionele nestplaatsen meer aanwezig zijn voor de huismus. Artikel 11 van de Flora- en faunawet wordt derhalve niet overtreden. Een positieve afwijzing (ontheftingsaanvraag) van Dienst Regelingen wordt in onderhavige situatie niet nodig geacht.

Vleermuizen

Binnen het plangebied zijn potentiële verblijfplaatsen aanwezig van vleermuizen. Met name de toegankelijke ruimtes van de spouwmuur en boeidelen van de te slopen opstallen zijn in potentie geschikt als zomerverblijf, winterverblijf, kraam- en of paarlocatie. De eventuele locaties en functies zullen nader bepaald moeten worden.

Er dient een nader onderzoek naar vleermuizen te worden uitgevoerd.

Eekhoorn

Binnen het plangebied zijn vraatsporen aangetroffen van de eekhoorn. Tevens is door omwonende aangegeven dat de eekhoorn ten oosten van de Bisschopstraat (deelgebied 'D') regelmatig wordt waargenomen. De mogelijkheden voor nestlocaties zijn beperkt maar potentieel. Het bepalen van de functie van het plangebied met betrekking tot de eekhoorn zal in een nader onderzoek vastgesteld moeten worden.

Er dient een nader onderzoek naar eekhoorns te worden uitgevoerd.

Overige soortgroepen

Er zijn verder geen strikt beschermde plant- en diersoorten aangetroffen binnen de deelgebieden 'B' en 'D' en deze worden ook niet verwacht.

Op basis van de bevindingen kan geconcludeerd worden dat er in de huidige situatie geen procedurele gevolgen zijn voor het plangebied betreft de overige soortgroepen.

Overig

Ten aanzien van de ingrepen is nog een algemeen geldende voorwaarde vanuit de Flora- en faunawet van toepassing:

Op basis van de zorgplicht volgens artikel 2 van de Flora- en faunawet dient bij de uitvoering van de werkzaamheden voldoende zorg in acht te worden genomen voor in het wild levende dieren en hun leefomgeving. Dit houdt in dat bij het uitvoeren van werkzaamheden altijd rekening moet worden gehouden met aanwezige planten en dieren. Dieren moeten de gelegenheid hebben om uit te wijken en mogen niet opzettelijk worden gedood.

Maatregelen om de verstoring tot een minimum te beperken, kunnen zijn:

- het beperken van verlichting tijdens de avonduren in zomer, voorjaar en herfst ten behoeve van vleermuizen en andere nachtdieren;
- het starten van rooi- en grondwerkzaamheden buiten het voortplantingsseizoen en het winter(slaap)seizoen. Met name amfibieën en kleinere zoogdieren zijn hierbij gebaat.

7.2 Advies

Bij de toekomstige inrichting van het plangebied kan rekening worden gehouden met het stimuleren van natuurwaarden. Bij nieuwe beplanting (heggen, heesters en bomen) is het gebruik van inlandse, bloem- en vruchtdragende soorten aan te bevelen. Gebruik van inlandse soorten is vooral voor insecten en daarmee voor vleermuizen, maar ook voor vogels geschikt.

De vogelvides die in bijlage twee worden besproken zijn te koop via internet, bijvoorbeeld op www.monier.nl.

BIJLAGE 1

LITERATUURLIJST

Literatuurlijst

- Boeve, M.N.**, Omgevingsrecht, uitgeverij Europa Law Publishing, Amsterdam, 2006
- Broekhuizen, S e.a.**, Atlas van de Nederlandse zoogdieren, uitgeverij KNNV, Utrecht, 1992
- Den Held, J.J.**, Beknopt overzicht Nederlandse Plantengemeenschappen, uitgeverij KNNV, Utrecht, 1991
- IKC Natuurbeheer**, Handboek natuurdoeltypen in Nederland, uitgeverij Judels&Brinkman, Delft, 1995
- Meesters, G.**, Natuuratlas van Nederland, uitgeverij Icob b.v. Alphen aan den Rijn, 2001
- Meijden R. Van der**, Heukels' Interactieve Flora van Nederland, ETI, 2007
- Ravon**, Atlas reptielen en amfibieën in Gelderland 1985-2005
- Ravon**, De amfibieën en reptielen van Nederland, 2009
- Sovon Vogelonderzoek Nederland**, Atlas van de Nederlandse Broedvogels, uitgeverij KNNV, Utrecht, 2002
- Spohn, R.**, Bloemen, uitgeverij Tirion BV, Baarn, 2008
- Spohn, R.**, Bomen, uitgeverij Tirion BV, Baarn, 2008
- Sterry, P.**, Vogelwijzer, uitgeverij Tirion BV, Baarn, 2006
- Topografische Dienst**, Compact Provincie Atlas Drenthe, uitgeverij Wolters-Noordhoff bv, Groningen, 1998
- Topografische Dienst**, Compact Provincie Atlas Gelderland, uitgeverij Wolters-Noordhoff bv Groningen, 1997
- Topografische Dienst**, Compact Provincie Atlas Noord-Brabant, uitgeverij Wolters-Noordhoff bv Groningen, 1997
- Topografische Dienst**, Compact Provincie Atlas Overijssel, uitgeverij Wolters-Noordhoff bv Groningen, 1998
- Vogelbescherming Nederland**, Topografische Inventarisatieatlas voor flora en fauna van Nederland, Zeist, 2003.

Internet:

www.boerenwaluw.nl
www.minlnv.nl
www.natuurloket.nl
www.sovon.nl
www.ravon.nl
www.vogelbescherming.nl
www.vogelvisie.nl
www.vzz.nl
www.zoogdieratlas.nl

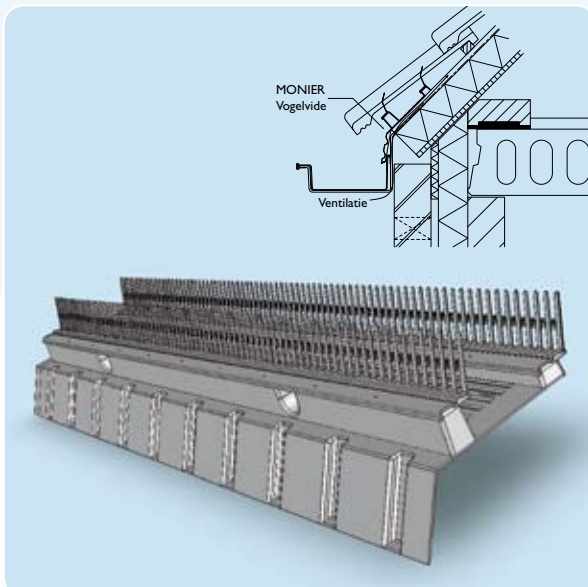
BIJLAGE 2

FOLDER VOGELVIDE

MET DE VOGELVIDE DE MUS WEER ONDER DAK

Door het verdwijnen van openbaar groen en het dichten van nestholtes in gebouwen en op daken zijn de voedsel- en nestgelegenheden voor de huismus sterk achteruit gegaan. Huismussen bewonen nestholtes niet alleen in het broedseizoen, ook in de winter gebruiken ze holtes voor beschutting. Om bestaande mussenkolonies te behouden is het van belang kunstmatige nestgelegenheden aan te bieden in de buurt van deze kolonies. De Vogelvide is speciaal hiervoor ontwikkeld en uitgebreid getest op een aantal locaties in Nederland. Uit deze testen is gebleken dat de huismus de Vogelvide daadwerkelijk gebruikt als nestgelegenheid.

Bron: Vogelbescherming Nederland 2009

SNEL AFNEMENDE HUISMUSSENPOPULATIE

Huismussen leven al eeuwenlang in de buurt van mensen. De bebouwde kom en specifiek het bewoonde deel daarvan, vormt de belangrijkste leefomgeving voor de huismus. Het merendeel van de populatie broedt in dorpen en steden. Vooral in delen met veel groen en met niet al te hoge bomen voelen ze zich prettig. Huizen met pannendaken en slordige tuinen met enkele bomen en struiken, heggen en klimop, die het hele jaar door beschutting bieden, vormen een optimaal leefmilieu. Door het gebrek aan voedsel, dekking en woonruimte is het aantal huismussen de afgelopen jaren dramatisch afgenomen. Sinds november 2004 staat de huismus op de Rode Lijst. Vooral de snelheid waarmee het aantal huismussen afneemt is verontrustend. Sinds de jaren zestig is de stand gehalveerd.

Bron: Vogelbescherming Nederland 2009

VOGELVIDE

Er is MONIER veel aan gelegen mee te werken aan de instandhouding van de huismus. Hiertoe is de Vogelvide ontwikkeld. Dit innovatieve product is tot stand gekomen in nauwe samenwerking met Vogelbescherming Nederland. De Vogelvide biedt de huismus een veilige nestgelegenheid onder de eerste rij dakpannen, ter hoogte van de dakvoet. De Vogelvide kan over de gehele dakbreedte worden aangebracht. De op maat gemaakte invliegopeningen bieden de mussen toegang tot hun onderkomen. De vogels, die in kolonie leven, kunnen met meerdere vogels tegelijk een nest bouwen in de Vogelvide. Om een optimale nestgelegenheid te bieden aan de huismus verdient het aanbeveling om de Vogelvide aan beide zijden van het dak toe te passen.

TOEPASSING

De Vogelvide kan zonder bouwkundige aanpassingen onder de eerste, onderste rij dakpannen worden gemonteerd. Een Vogelvide toepasbaar in andere dakvoetdetaileringen is nog in ontwikkeling. Deze uitvoering komt naar verwachting rond de bouwvak 2009 gereed. Het ontwerp van de Vogelvide voorkomt dat andere vogels, muizen etc. verder dan de Vogelvide onder het pannendak kunnen komen. Met de meegeleverde eindstukken is de Vogelvide eenvoudig aan de uiteinden af te sluiten.

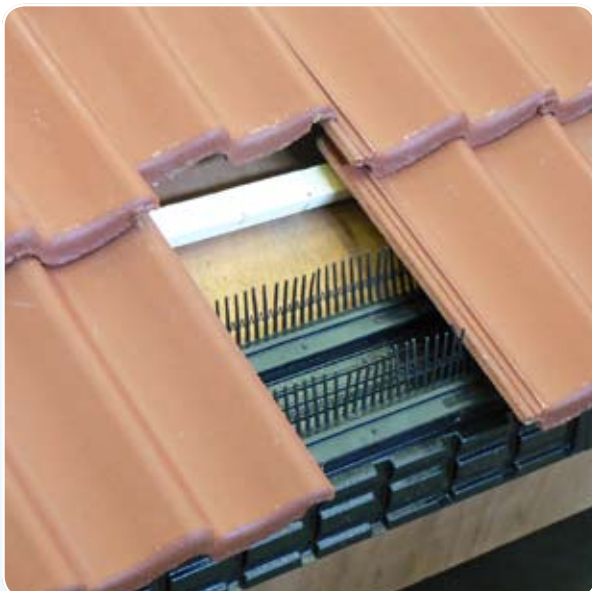
De Vogelvide kent een aantal geïntegreerde functies, zoals onder andere:

- Past onder vrijwel alle soorten dakpannen en op vrijwel alle soorten pannendaken
- Extra ventilatie van de dakspouw
- Bescherming van het onderdak
- Vervangt onderste, dubbele, panlat
- Snel en eenvoudig te verwerken

BOUWBESLUIT

Bij de ontwikkeling van de Vogelvide is rekening gehouden met de voorschriften zoals opgenomen in het Bouwbesluit. Onbedoeld heeft het Bouwbesluit bijgedragen aan de dramatische achteruitgang van de huismus. De Vogelvide is getoetst aan het Bouwbesluit. Als uitkomst van deze toetsing is er door het Expertisecentrum Regelgeving Bouw (ERB) een gelijkwaardigheidsverklaring opgesteld, zodat de Vogelvide zonder conflict met het Bouwbesluit kan worden toegepast. Een onderdeel van deze gelijkwaardigheidsverklaring is de bevestiging van de dakbedekking aan het onderdak, dit kan betekenen dat de tweede dakpannenrij van onderen gerekend volledig dient te worden verankerd met (Euro-)panhaken.

MONIER verwacht dat architecten, gemeenten, woningbouwverenigingen en projectontwikkelaars gaan kiezen voor de Vogelvide en zo ook hun steentje bijdragen aan het instandhouden van de mussenpopulatie.

Technische gegevens:

Vogelvide	
Model	universeel toepasbaar op tengels of op het dakbeschoot
Materiaal	hoogwaardig kunststof (ABS)
Kleur	antraciet
Afmetingen	werkende breedte ca. 1.000 mm
Verpakking	6 stuks per doos, inclusief bevestigingsmateriaal en 2 eindstukken

Voor meer informatie over de Vogelvide, de toepassing, verwerkingsinstructie en de verkoopadressen zie onze website (www.monier.nl) of www.vogelvide.nl.